

Prvo opazovanje čopaste kukavice *Clamator glandarius* v Sloveniji

First observation of Great Spotted Cuckoo *Clamator glandarius* in Slovenia

Luka BOŽIČ

Dne 2. maja 1992 sva bila s prijateljem J. Smoletom v Sečoveljskih solinah. Okoli 17. ure sva se po številnih zanimivostih zadovoljna vračala od ustja Dragonje. Toda kot da vse to še ni bilo dovolj, naju je slabih sto metrov naprej čakalo največje presenečenje dneva.

Ko sva tako brezskrbno hodila po makadamski cesti nazaj proti zapornici, je iz manjšega grma ob poti nepričakovano zletela kukavica. Na srečo sem dvignil daljnogled in takoj ugotovil, da to nikakor ni navadna kukavica *Cuculus canorus*, temveč čopasta kukavica *Clamator glandarius*.

Po krajšem polkrogu nad solinskim bazenom se je čopasta kukavica usedla na drug grm in tam mirno sedela. Mene je medtem seveda zajela ornitološka panika, Jaka pa se je že plazil proti njej, da napravi še kakšen posnetek. Na žalost je bila kukavica zelo plašna in je takoj nato odletela prek solin. Jaku je sicer uspelo napraviti fotografijo, ki prikazuje ptico v letu, vendar je slika nejasna, objekt pa preveč oddaljen, tako da na njem ni mogoče prepoznati vrste.

O pravilni determinaciji seveda ni nikakršnega dvoma, saj je vrsta zelo značilna. Posebej bi poudaril belo obrobljena krovna peresa, kar se v obliki majhnih belih pikic na perutih zelo dobro vidi v letu, temno rjavo »kapo«

in rumenkasto grlo ter vrat, ki počasi prehajata v skoraj bel trebuh.

Na podlagi temno rjave kape domnevam, da je bila opazovana čopasta kukavica samica, pa tudi čop je bil neizrazit. Samec omenjene vrste naj bi namreč imel precej izrazit čop in bolj sivo kapo.

Opisano opazovanje je po doslej znanih podatkih prvo opazovanje te vrste v Sloveniji. Glede na to, da je bila na Hrvaškem opazovana sedemkrat, (Stipčević 1991, Stipčević 1992), v Avstriji petkrat (Gstader 1991) in v Nemčiji približno dvajsetkrat (Bruun, König, Singer 1986), je bilo takšno opazovanje povsem pričakovano. Ni pa povsem izključeno, da je kje v bližini čopasta kukavica tudi gnezdila, saj prične podtikati jajca že aprila.

Tri dni kasneje, 5. maja 1992, sta I. Škornik in V. Rupert ob izlivu Dragonje ponovno opazovala čopasto kukavico, ki se je spreletela iz ene robinije na drugo.

LITERATURA

BRUUN D., dr. C. KÖNIG, A. SINGER (1986): Die Vögel Deutschlands und Europas (1990); Stuttgart.

CRAMP, S. (ed.) (1985): The Birds of Western Palearctic, Vol. IV., Oxford University Press, Oxford.

GSTADER V. (1991): Häherkuckuck *Clamator*

glandarius in Nordtirol. Monticola 6: 188-189.

MATVEJEV, S. D., VASIĆ V. (1973): Catalogus Faunae Jugoslaviae, IV/3, Aves. Academia Scientiarum et Artium Slovenica, Ljubljana.

STIPČEVIĆ M. (1991): Šesto opazovanje afriške kukavice *Clamator glandarius* na Hrvaškem. Acrocephalus 48: 80-82.

STIPČEVIĆ, M. (1991): Čopasta kukavica *Clamator glandarius*, Acrocephalus 55:189.

POVZETEK

Dne 2. 5. 1992 je bila v Sečoveljskih solinah opazovana čopasta kukavica *Clamator glandarius*, kar je prvi znani podatek za Slovenijo in ga je potrdila tudi nacionalna Komisija za redkosti. Po vsej verjetnosti isti osebek je bil opazovan v Sečoveljskih solinah tudi 5. 5. 1992.

SUMMARY

On May 2nd, 1992, a Great Spotted Cuckoo *Clamator glandarius* was observed at the Sečovlje Salinas, which is the first known record from Slovenia, confirmed also by the national Rarities Committee. The same individual was most probably observed at the Salinas also on May 5th, 1992.

Luka Božič, Pintarjeva 16, 62000 Maribor

- Društvo za opazovanje in preučevanje ptic Slovenije, Langusova 10, 61000 Ljubljana bi rado zaposlilo tajnika z organizacijskimi in komercialnimi sposobnostmi. Kandidat naj bi poznal strokovno problematiko in znal angleško in nemško.
- Prijave s kratkim življenjepisom in dokazilom o znanju tujih jezikov pošljite do 30. 8. 1993 na društveni naslov.

Kushirska izjava The Kushiro statement

Države podpisnice Konvencije o močvirjih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališča močvirskih ptic (t. i. Ramsarska konvencija) so na petem srečanju podpisnic, ki je potekalo med 9. in 16. junijem 1993 v mestu Kushiro na Japonskem sprejele sledečo resolucijo (RES. 5.1), t. i. Kushirsko izjavo, ki v svojem dodatku med drugim obvezuje podpisnice, da se v naslednjih treh letih prizadevajo za izvajanje naslednjih nalog:

1. Varstvo in management močvirij mednarodnega pomena

– priprava ustrezne nacionalne mreže Ramsarskih lokalitet;

– spremljanje stanja na teh lokalitetah in sprejem ustreznih ukrepov za vzdrževanje njihovih ekoloških značilnosti;

– priprava in uporaba ustreznih metodologij za njihovo upravljanje;

– revitalizacija degradiranih močvirij in kompenziranje izgubljenih močvirij.

2. Definiranje in izvajanje razvojnih aktivnosti, ki upoštevajo ustrezno rabo močvirij in promovirajo varstvo in razumno rabo močvirij

– razvoj nacionalne in regionalne politike v skladu s posebnimi navodili, sprejetimi na prejšnjem srečanju podpisnic v Montreauxu;

– gospodarjenje z močvirji v skladu s principi razumne rabe;

– upoštevanje funkcij in vrednosti močvirij pri načrtovanju nacionalne razvojne politike.

3. Spodbujanje mednarodnega sodelovanja pri razvojnih dejavnostih in gospodarjenju s skupnimi močvirskimi ekosistemi, vodnimi viri in vrstami

4. Informiranje javnosti o (Ramsarski) konvenciji in promocija njenih ciljev

– ozaveščanje ljudi o funkcijah in vrednosti močvirij;

– nudenje možnosti za izobraževanje kadrov na področjih, katerih poznavanje je nujno potrebno za varstvo močvirij;

– priprava učnih in informacijskih gradiv za promocijo Konvencije na regionalnem, nacionalnem in lokalnem nivoju.

Gornji zapis je grobi prevod skrajšane verzije omenjene resolucije.

Slovenija je notificirala Ramsarsko konvencijo novembra 1992.

Prevod: A. Sovinc